

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

כריתות דף כז.

מה הם הצדדים באיבעיא האם מתכפר ב"כינוס חומשין"¹?

הסברא שאין מתכפר	הסברא שמתכפר	
דבעינן שיטרח וכאן לא טרח	דמתכפר אדם בשבח הקדש	לצד דאדם מתכפר בשבח הקדש
דאין מתכפר בשבח הקדש	דכבר בשעת ההפרשה יש כאן ב' סלעים	לצד דאין אדם מתכפר בשבח הקדש

לקח איל מהרועה בסלע, והושבח ועמד על שתיים, האם יכול להתכפר בו?

השביח מאליו שלא עי"י פיטומו	פיטומו מעט ושבח הרבה	ששבח מחמת פיטומו	
אינו מתכפר	אינו מתכפר	מתכפר	לצד דאין אדם מתכפר בשבח הקדש
מתכפר ומשלם סלע להקדש	מתכפר ומשלם שיעור יתרת השבח להקדש ²	מתכפר	לצד דאדם מתכפר בשבח הקדש ³

כריתות דף כז:

הפריש מעות או בעלי חיים (כשבה או שעירה או עוף) לחטאתו והעני, האם יכול לקחת בדמיהן כדין דלות, או כדין דלי דלות?

הפריש עוף	הפריש בהמות והוממו	הפריש מעות ⁴	
-----	יכול	יכול	בהעני ורוצה לקחת עוף
אינו יכול ⁵	יכול	יכול	העני יותר ורוצה לקחת מנחה

¹ פי, דמעל כמה פעמים בבהמת אשם (כגון שהפריש ד' פעמים ב' סלעים, ומעל בהם, דחומש כל מעילה הוא חצי סלע), ובצירוף כל חומשי מעילותיו יש ב' סלעים. והסתפק רב מנשיא בר גדא האם יכול להתכפר בחומשין לבדן, כגון אם היה חייב אשם שפחה חרופה. (אכן לקנות בהם אשם מעילות, אינו יכול, דהדין הוא שצריך להביא את גזילו עם האיל אשם מעילות, ולא שהאיל עצמו יהיה תשלום גזילו, כמבואר לעיל דף כו:).

² כגון שפיטומו בגי דינרים, ושבח מאליו עוד דינר ונעשה עתה שוה שני סלעים, בזה הדין שמתכפר בו לצד זה דאדם מתכפר בשבח הקדש, אולם מדרבנן יתן את השלמת הסלע (מה ששבח מאליו שלא עי"י פיטומו - דינר אחד) להקדש, כדי שלא יאמרו איל פחות משתי סלעים מכפר. וכך פסק ר' יוחנן דאדם מתכפר בשבח הקדש.

³ נאמר ב' פסוקים "מחטאתו" לדרוש שיכול להביא מהקדש כשבה לשעירה ולהיפך, וכן שיכול להביא מהקדש בהמה תורים ובני יונה, וכן שיכול להביא מהקדש המעות של תורים ובני יונה עשירית האיפה, דכתיב גבי בהמה (ויקרא ה:ו): "וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מִחֲטָאתוֹ", וכתוב כן שוב גבי עוף (בפסוק י'): "וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מִחֲטָאתוֹ. ומנין שאם היה עני והפריש לעשירית האיפה והעשיר ורוצה להוסיף ולהביא עוף או בהמה, שהוא יכול, ד"וכתיב גבי מנחה (שם בפסוק י"ג): "וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל חֲטָאתוֹ".

⁴ אין לעוף פדיון, ואפ"י נעשה בעל מום ואפ"י נעשה מחוסר אבר שפוסל בעוף, דלא נאמר פדיון אלא בבהמה, וע' עוד טעם בחזו"א פרה (סימן ג' אות ז').